100 грошя отъ тѣхъ суммѫ. Само въ тръговскы работы величина-та на постоткы-ты чясто быва по́голѣма *) отъ обстоятелства-та, кои-то имать вліяніе на тръговіѫ-тѫ.

182. Единица-та на капиталъ, коя-то ся събира съ нейны-ты проценты за единицѫ отъ врѣмя (за годинѫ, за мѣсяцъ), съставлява найнѫ-тѫ бѫдѫщѫ цѣнѫ въ края отъ това врѣмя, и наричя ся *норма на проценты*, т. е. мѣра, коя-то служи за опрѣдѣляваніе цѣнѫ-тѫ на всичкыа бѫдѫщый капиталъ за това врѣмя, какъвъ-то да былъ той. Така наприм. при 4% отъ 100 гр. въ годинѫ, норма-та на проценты-ты ще бѫде 104 грошя.

183. Лихва-та быва *проста* и *сложна*: Тя ся наричя проста, кога-то въ всичко-то врѣмя на нейно-то обращеніе, капиталъ-тъ и такса-та на проценты-ты остаятъ неизмѣнни. А ако ли капиталъ не остая постояненъ, нъ слѣдъ всякѫ годинѫ ся увеличява съ лихвѫ-тѫ си за тѣхъ годинѫ и остая пакъ въ обращеніе, то лихва-та ся наричя сложна.

Проста лихва.

184. Проста-та лихва расте съразмѣрно съ капитала и врѣмя-то на негово-то обращеніе.

Въ задавкы отъ простѫ лихвѫ бывать шесть случяе, именно кога ся трьси: 1) *Лихвенъ доходъ;* 2) *Бѫдѫща главница заедно съ лихвенный доходъ;* 3) *Прьвоначялна главница* по извѣстнѫ бѫдѫщѫ;

---

*) Нъ пакъ не по голѣма отъ 8, 9, 10, или най-много 12, а не както правять по насъ нѣкои взаимодавци, кои-то съ злоупотрѣбленія-та си въскачвать ѭ и до 50 % и повече на сто!